

en dan de testware aanpassen, vervolgens een regressietest uitvoeren.

- **Invoerdata**
Een probleem met de invoerdata is dat deze op gespannen voet kan staan met de initiële data. Bij het invoeren van fysieke waarden, b.v. rekeningnummers, kan het voorkomen dat deze al in de database aanwezig zijn. Een oplossing hiervoor is om de invoerdata in een spreadsheet vast te leggen.
- **Uitvoerdata:**
De uitvoerdata kan gecontroleerd worden door de recorded data en de expected data met elkaar te vergelijken. TestFrame biedt hier mogelijkheden voor, maar ook de meeste testtools hebben deze functionaliteit.

TA – Automatisering van testmanagement

Door Marco Jansen van Doorn

De groep die zich op de thema-avond ‘automatisering van het testproces’ boog over testmanagement, heeft zich de vraag gesteld wat we van een applicatie zouden verlangen die het managen van een testtraject zou ondersteunen. Deze hypothetische applicatie zou bepaalde informatie met één druk op de knop moeten kunnen produceren. We kwamen daarbij uit op de volgende vijf wensen:

- **Resource Planning & Tracking**
Snel inzicht in alle (nog) uit te voeren taken, de menskracht die daarvoor nodig zou zijn en de expertises die deze medewerkers zouden moeten hebben is op elk

moment tijdens een testtraject bijzonder waardevol. Dit helpt bij het plannen, en achteraf zou het inzicht geven in die processen die efficiënter kunnen.

- **Risicoanalyse**
Als we naar aanleiding van het ontwerp van het systeem (in welke vorm dan ook) direct kunnen zien welk deel van het systeem een hoge faalkans heeft, wordt het bepalen van de risico’s (= faalkans * schade) vergemakkelijkt.
- **Impactanalyse**
Inzicht in de gevolgen van wijzigingen in een applicatie, zowel voor de uit te voeren testgevallen (welke moeten we minimaal nog een keer uitvoeren) als het onderhoud van testware (welke testgevallen moeten aangepast worden), helpt ons bij de testplanning. Dit geldt niet alleen voor het plannen van een testtraject in een onderhoudssituatie, maar voor elk testtraject, want gedurende het testproces zullen naar aanleiding van reeds uitgevoerde tests nieuwe releases worden opgeleverd.
- **Testdekking**
Op elk moment in het testtraject willen we inzicht in de actuele testdekking, zowel voor de specificatie (hoeveel testgevallen zijn er gespecificeerd ten opzichte van het gewenste aantal testgevallen) als voor de uitvoering (welk deel van de gespecificeerde testgevallen zijn reeds uitgevoerd). Deze testdekking moet gekoppeld worden aan de risicoanalyse om te kunnen

bepalen welk risico we lopen als we de huidige testfase af zouden sluiten.

- **Metrics**
Het ideale testmanagementtool bouwt niet alleen metrics op, maar gebruikt deze ook. Bij nieuwe trajecten willen we tenslotte kunnen putten uit de reeds opgedane ervaringen.

Als dit allemaal gerealiseerd zou zijn, kan al deze informatie gebruikt worden om ons twee getallen te geven: de kosten die verwacht worden als we doorgaan met testen en de kosten die verwacht worden als we zouden stoppen met testen (door gebrek aan kwaliteit in productie). Uiteindelijk wil een manager die optie kiezen die de laagste kosten geeft.

TestNet Column

Alweer de tweede column. Deze keer een stuk over de ISO 9126 standaard, die voor ons als tester van groot belang is. Voor vragen of een reactie kunt u mailen met Erik van Veenendaal

Hulpmiddelen voor “Non-functional” testen

Erik van Veenendaal
eve@improveqs.nl

Bij het testen van software producten wordt veelal verwacht dat niet slechts de functionaliteit maar ook allerlei zogeheten niet-functionele kwaliteitskarakteristieken worden getest. Alhoewel in een testplan veelal zaken zoals onderhoudbaarheid of bruikbaarheid worden aangeduid als zijnde belangrijk, is het voor testers vaak moeilijk om hieraan concreet inhoud te geven. Testaanpakken zoals TMap en TestFrame leveren op dit gebied slechts een beperkte

bijdrage. In TMap zijn wel een groot aantal checklists te vinden die ondersteuning bieden bij het beoordelen of de noodzakelijke maatregelen in het kader van een bepaalde kwaliteitskarakteristiek zijn genomen; het zogenaamde indirect testen. Er zijn natuurlijk bronnen die specifiek aandacht geven aan één aspect; bijv. performance testen. Er is echter behoefte aan een samenhangend geheel waarin aan de verschillende aspecten van kwaliteit aandacht wordt geschonken. In dit kader dienen twee belangrijke ontwikkelingen te worden besproken die testers kunnen helpen bij non-functional testing.

De ISO-commissie heeft een internationale standaard gedefinieerd (ISO9126) die een eenduidige definitie biedt van de beschikbare kwaliteitskarakteristieken. ISO onderkend 6 hoofdkarakteristieken (functionaliteit, efficiency, bruikbaarheid, onderhoudbaarheid, portabiliteit en betrouwbaarheid) en 21 subkarakteristieken. (In bijlage B van de 2^e druk van TMap is hierover meer informatie te vinden.) Recentelijk heeft ISO de 9126-standaard uitgebreid met een tweetal delen die nu in concept beschikbaar zijn, nl. ISO 9126-2 en 9126-3. Deze delen zijn voor testers zeer interessant en bieden een grote set metrieken voor elke kwaliteitskarakteristiek. Oftewel hoe kunnen de aspecten zoals onderhoudbaarheid en betrouwbaarheid concreet worden gemaakt. Deze metrieken kunnen door de tester bijvoorbeeld worden gebruikt als acceptatiecriteria en onderdeel uit gaan maken

van de periodieke risicorapportage. Deel 2 is gericht op de ontwikkelaar en deel 3 op de "black-box" tester. Een voorbeeld van een toepassing van deze metrieken in de praktijk is beschreven in het artikel "Measuring Software Product Quality during Testing" te vinden op www.improveqs.nl

Een tweede belangrijke ontwikkeling is de totstandkoming van een aantal standaards voor non-functional testen. Diverse werkgroepen binnen de British Computer Society (BCS) zijn hier reeds geruime tijd mee bezig en definiëren documenten waarin wordt aangegeven hoe een bepaalde kwaliteitskarakteristiek kan worden getest. Inmiddels zijn er al conceptstandaards van reliability, usability en maintainability beschikbaar (www.testingstandards.co.uk). In de usability test standaard wordt onder andere ingegaan op technieken zoals heuristic evaluation, SUMI en cognitieve walkthrough. In de nabije toekomst zullen ook documenten voor onder andere security, recovery, performance en interoperability testen worden opgeleverd. Bruikbare en praktische documenten, welke zijn opgesteld door praktijkmensen. In het kader van het ISEB testcertificatie programma (zie de vorige TestNet Nieuws) zullen deze standaards uitgebreid aan de orde komen op het Practitioner niveau.

Al met al ontwikkelingen die ons helpen om onze klanten beter te kunnen bedienen. We kunnen met behulp van ISO 9126 het begrip kwaliteit beter concretiseren en meetbaar maken. Met de BCS non-

functional test standards kunnen we daadwerkelijk aan de slag met testtechnieken. Een nieuwe uitdaging voor de test professional !!

EuroSTAR 2001

Door Annemarie van Gelder
Kadaster

Inleiding

Dankzij mijn collega's (Jaap en Jan), een prijs van Testnet en een gesponsorde vlucht inclusief overnachting, was het voor mij mogelijk een bezoek te brengen aan EuroSTAR 2001, the 9th European International Testing Conference, in Stockholm.

De trip begon op zondag 18 november, veel te vroeg. Aangezien zelfs de NS op dit tijdstip nog geen diensten verleent, werd de hele Kadaster delegatie, bestaande uit Jan Marlies en mijzelf, per auto naar Schiphol gebracht.

Enmaal op Schiphol aangekomen werden we snel geconfronteerd met een andere tester, namelijk Meile (waarvan ik later begreep dat dit zijn voornaam was). Net als wij was hij voornemens tijd te besteden aan het bezichtigen van Stockholm. Nadat we geland waren in een zonnig Zweden bleek mijn bagage niet meegekomen te zijn. Een toilettas met een tandenborstel, kam en maar liefst 2 busjes scheerschuim werd als bij wijze van excuus door de KLM aangeboden. Jan stond direct toe een nieuwe garderobe aan te schaffen, dat natuurlijk geheel uit de oranje testkleur moest bestaan.

Stockholm

beginnen kennis uitwisselen over testproblematiek in de halfgeleiderindustrie, machine- en apparatenbouw, telecomsector, petro-chemische industrie en andere sectoren in de technische automatiseringsbranche. Zijn er overeenkomsten zichtbaar tussen testprocessen in de technische automatisering en duidelijke verschillen of parallellen met bijvoorbeeld de administratieve automatisering?

De werkgroep wil twee regionale groepen opzetten in regio Eindhoven en regio Twente. De bedoeling is dat de bijeenkomsten één keer in de zes tot acht weken worden gehouden. Lijkt het je wat om actief mee te doen met deze werkgroep in één van de regio's? Stuur dan een e-mail naar Bob van de Burgt.

Nieuwe werkgroepen

Op de rol voor 2002 staan in ieder geval nog de werkgroepen testwarebeheer en testtechnieken voor andere kwaliteitsattributen dan functionaliteit. Hiervoor zullen binnenkort uitnodigingen worden verstuurd.

Heb je zelf een goed idee voor een werkgroep dan kun je dat bij mij aanmelden, zodat ik kan ondersteunen bij de organisatie hiervan.

Voor vragen over werkgroepen kunnen jullie mij uiteraard altijd benaderen.

Bob van de Burgt,
Tel.: 06-24515132.

WG - Testpositionering

Door Bart Watertor
bwatertor@esqtv.nl

OPROEP: Deelnemers aan werkgroep Testpositionering!

Op 3 april 2002 is de werkgroep 'Testpositionering' van start gegaan. Deze werkgroep heeft zich tot doel gesteld om te komen tot een advies aan testprofessionals over de wijze waarop 'het beste uit testen' kan worden gehaald door de juiste positionering hiervan.

De scope hebben we afgebakend tot:

- positionering in de communicatie naar de organisatie: profilering en image van testen als vakgebied (awareness, PR);
- positionering in de communicatie en onderhandeling met het management: wat kost het en wat levert het op (rendement van testen; hiervoor verwijzen we naar de resultaten van de werkgroep Testrendement);
- positionering in de organisatie: onder wiens verantwoordelijkheid valt testen.

In de eerstvolgende bijeenkomst op 12 juni willen we graag dat alle leden van de werkgroep een inventarisatie opleveren van testen in zijn / haar organisatie op de bovengenoemde punten, voorzien van de positieve en negatieve effecten hiervan. Deze inventarisatie zal de basis vormen voor een door ons op te stellen advies.

We realiseren ons dat dit advies niet in alle gevallen de

'beste oplossing' zal zijn. Dit komt door allerlei factoren zoals: testvolwassenheid in de organisatie, aard van de ontwikkeling (onderhoud / nieuwe technologie), gebruikte systeemontwikkelmethoden, wel of geen centraal testteam, etc. Om tot een goed onderbouwd advies te komen zijn we op zoek naar meer gedifferentieerde situaties en ervaringen.

Dus: heb je zin om een actieve bijdrage aan onze werkgroep te leveren, ben je in staat om voor de volgende bijeenkomst en inventarisatie van de testpositionering in jouw organisatie op te leveren én kun je bij deze bijeenkomst aanwezig zijn (12 juni, 14.00-18.00 uur in Leeuwarden), neem dan contact op met: Bart Watertor
Tel 06-53573688 of e-mail.

Erik's column

Test Proces Verbetering en Management Commitment

Door Erik van Veenendaal van Improve Quality Services
eve@improveqs.nl

Tegenwoordig is er binnen testland een stroming die zich bezig houdt met testproces verbetering, oftewel test process improvement. Aan ondersteunende hulpmiddelen geen gebrek; een aantal dienstverlenende bedrijven heeft zogenaamde test process improvement modellen ontwikkeld. In Nederland is het TPI-model van Iquip het meest bekend, maar ook het TMM-model krijgt steeds meer erkenning. Ik wil geen stammenstrijd gaan ontketenen door aan te geven wat het beste model is; wat mij betreft is het een contingency benadering. Afhankelijk van de

bedrijfssituatie zal het ene of het andere model beter passen. Zo richt TPI zich primair op het black-box testen, TMM neemt het hele V-model mee. De scope van het test process improvement project bepaald dan welk model het beste past. Een andere overweging die veel wordt gebruikt is de samenhang met CMM, op dat gebied heeft TMM weer een aantal voordelen, TPI heeft echter weer een betere samenhang met TMap, etc.

Het model is slechts een hulpmiddel en geen doel op zich. Een open deur maar de praktijk laat vaak het tegenovergestelde zien. Tijdens de recente TestNet "Lagerhuis sessie" was één van de stellingen dat testproces verbetering vaak geen concrete meetbare resultaten oplevert. Een aanzienlijk deel van het publiek was het met deze stelling eens, zo ook de auteur. Vaak zie ik dat mooie templates worden ontwikkeld, ondersteund door nog mooiere procedures, maar of dit allemaal een bijdrage levert tot het beter voldoen aan de bedrijfsdoelstellingen (zijn deze überhaupt bekend?) is maar zeer de vraag. Ook op conferenties zijn de verhalen meestal erg testinhoudelijk, maar ontbreken gekwantificeerde en aantoonbare baten.

Natuurlijk kan testproces verbetering wel succesvol zijn; er zijn organisaties die daadwerkelijk iets bereiken. Eén van de kritische succesfactoren daarbij is management commitment, dat onder andere kan worden geconcretiseerd door het definiëren van duidelijke doelstellingen. Waarom doen we dit? Wat is nu echt het

probleem? Moet de doorlooptijd van de uitvoeringsfase worden verkort of moet de focus worden gericht op minder fouten in produktie. Een duidelijke doelstelling is belangrijk omdat alle verbeteracties hiertegen dienen te worden getoetst. Alleen op deze wijze kan een bijdrage worden geleverd aan het bedrijfsproces en wordt het gevaar van suboptimalisatie vermeden. Uiteraard dienen de doelstellingen te worden vertaald in performance indicators, bijv. doorlooptijd, of foutvind-effectiviteit (mooie term red.). Op deze wijze kan terugkoppeling worden verzorgd naar management en kunnen de baten in management-terminologie tastbaar worden gemaakt. Management commitment is een noodzakelijk voorwaarde voor een succesvol verbetertraject op de lange termijn. In onze klantenkring zie ik organisaties die wel in staat zijn om concrete resultaten op te leveren. Het is interessant om praktijkervaringen uit te wisselen en kengetallen te gaan ontwikkelen analoog aan software process improvement. Aan de lezer de uitdaging.....

Voor vragen of een reactie kunt u altijd mailen

Praktijk-ervaringen

Door Jan Jaap Cannegieter van SYSQA jcannegieter@sysqa.nl

Voor wie werken we eigenlijk?

Toen Meile Posthuma van TestNet me vroeg of ik een column wilde schrijven in Testnet Nieuws hoefde is daar niet lang over na te denken. Zelf loop ik al wat jaartjes mee

in het test- en kwaliteitsvak en vind het een schitterend vak. In mijn column wil ik vooral praktijkervaringen naar voren laten komen. Over de theorie en de achtergronden wordt al veel geschreven en zelf doe ik daar ook driftig aan mee (ik heb inmiddels ongeveer 10 artikelen in vakbladen en een boek over kwaliteitszorg in ICT-projecten geschreven). Nee, wat er zoal in praktijk gebeurt, dat lijkt me interessanter. Zo wil ik het dit keer over een bekend dilemma hebben: voor wie werken we eigenlijk? Enige tijd geleden was ik testmanager van een bijzonder groot project bij een grote bank van Nederland. Het testteam bestond uit meer dan 40 mensen. Het ging om een CRM-project wat de hele werkwijze van deze bank op zijn kop zette. Zowel de aanpak (PRINCE 2, hoge gebruikersparticipatie) als de gebruikte technologie waren nieuw voor deze bank. Voeg hier een bijzonder hoog percentage externen, die dus niet bekend waren met de procedures en werkwijze van deze bank, aan toe en prompt heb je een boel ingrediënten voor uitloop in tijd en geld (en te lage kwaliteit). Op zich niet zo een schok, maar als je zoals wij in het eindtraject van het project zitten komt daar de pijn naar boven. Bij uitloop tijdens de eerdere fases wordt nog gedacht dat we dat wel in zullen lopen, als de programmatuur voor de test pas wordt aangeboden na de geplande opleverdatum lukt dat echter niet meer. Vreemd genoeg liet men bij de eerste tijdsdruk de kwaliteitsmaatregelen als eerste vallen, iets wat ik niet begrijp (zie ook mijn artikel hierover in de automatiseringsgids van 8 maart 2002, ook na te lezen op www.sysqa.nl).

geleverd voor testen. Het aanbod is vrij gevarieerd: van testworkshops tot de inzet van testspecialisten in projecten.

Mijn redenen om vice-voorzitter van TestNet te worden zijn: kennisverspreiding bevorderen en meer leden bij de activiteiten betrekken. Het komende jaar hoop ik nuttige bijdragen te leveren aan de vereniging.

Even Voorstellen Elise Greveraars

Evenementen en thema-avonden

Door Elise Greveraars
Elise.Greveraars@Infopulse.nl

Mijn naam is Elise Greveraars en ik ben sinds kort actief in het TestNet-bestuur voor het onderdeel 'evenementen en thema avonden'. In deze rol fungeer ik als de linking pin tussen het bestuur enerzijds en de evenementencommissie anderzijds. In deze rol denk ik mee in het organiseren van evenementen, thema avonden en verzorg ik de communicatie tussen de commissieleden onderling en tussen de commissie en het bestuur. Als nieuw bestuurslid wil ik ook graag een bijdrage leveren aan het bedenken en implementeren van verbeteringen binnen de vereniging TestNet.

De reden van mijn toetreding tot het bestuur is dat ik graag actief betrokken wil zijn bij TestNet. Verder vind ik het ook weer een leuke nieuwe

uitdaging, twee jaar na het afronden van mijn vier en een half jaar durende avondstudie Hogere Informatica. In het dagelijks leven ben ik reeds zeven jaar werkzaam bij Infopulse Electronic Commerce B.V., een IT bedrijf gespecialiseerd in trading en connectivity software voor banken en brokers. Het testen heeft steeds als een rode draad door mijn carrière gelopen. In het begin waren mijn activiteiten voornamelijk gericht op programmeren. Nu run ik het testcentrum dat ik vier jaar geleden opgezet heb. Inmiddels zijn we uitgegroeid tot een professioneel team dat naast interne klanten, ook externe klanten bedient. We willen als testcentrum blijven werken aan meer professionaliteit en ik ben van mening dat mijn actieve deelname binnen TestNet daaraan een bijdrage levert.

De eerste uitdaging die we als evenementencommissie op ons bord hebben liggen is het organiseren van het najaars evenement op 31 oktober. Deze bijeenkomst zal in het teken staan van het professionaliseren van testen. We zijn hiermee druk doende en hopelijk kunnen we ook u verwelkomen op dit evenement waarover u binnenkort nog verder geïnformeerd wordt.

Ik hoop veel te kunnen bijdragen en te kunnen leren bij TestNet, veel nieuwe contacten op te doen binnen de testwereld en u te zien op het evenement van 31 oktober of anders op één van de komende thema-avonden.

WG - Testtechnieken

Door Bob van de Burgt
mib@testnet.org

Op woensdag 28 augustus heeft de kick-off plaatsgevonden van de nieuwe werkgroep Testtechnieken bij kwaliteitsattributen. De werkgroep zal zich met name gaan bezighouden met onderzoek naar reeds bestaande testtechnieken voor de kwaliteitsattributen die buiten het functionele domein liggen. Voor de functionele kwaliteitsattributen zijn immers al vele testtechnieken bekend. Daarna zal de werkgroep zich kunnen gaan richten op de kwaliteitsattributen waarvoor momenteel in de literatuur nog helemaal geen testtechnieken beschikbaar zijn. Het ontwikkelen van nieuwe technieken behoort tot de mogelijkheden. De werkgroep zal één maal in de twee maanden bijeen komen. Extra deelnemers van de werkgroep zijn van harte welkom. Zij kunnen zich aanmelden via mib@testnet.org

Erik's Column

Exploratory Testing - zinvol of onzin?

Door Erik van Veenendaal van Improve Quality Services
eve@improveqs.nl

Sinds enige tijd wordt er door een aantal testexperts (onder andere James Bach, Cen Kaner, en Stale Almland) een nieuwe testtechniek of zelfs

methode verkondigt: Exploratory Testing. Vaak wordt deze aanpak afgedaan als zinloos, weinig gestructureerd en gewoon een andere naam voor error-guessing. Na enige praktijkervaringen binnen projecten heb ik echter mijn mening drastisch moeten bijstellen en geconstateerd dat exploratory testing in bepaalde situaties een uitermate bruikbare testtechniek is.

Wat is exploratory testing (ET)? Het grote verschil met traditionele testtechnieken is dat er geen testgevallen worden gespecificeerd voorafgaand aan de fase testuitvoering. Bij ET worden de fasen testspecificatie en testuitvoering parallel uitgevoerd. ET biedt veel meer vrijheden aan de tester en lijkt in sommige aspecten op informele technieken, zoals ad-hoc of error guessing. Echter in tegenstelling tot bij de informele technieken, is bij ET sprake van een gedetailleerde procedure waarin specifieke taken, aanpak doelstellingen en producten zijn vastgelegd. Door de algemene procedure goed te definiëren wordt ET een systematisch proces.

De essentie van ET ligt in feit dat de tester tijdens de testuitvoering veel leert over het product en als gevolg daarvan steeds betere en slimmere testgevallen kan bedenken (die vervolgens worden vastgelegd). Bij ET wordt testuitvoering dus een activiteit waarbij kennis en ervaring belangrijk zijn en het intellect van de tester nadrukkelijk wordt aangesproken. Hierbij wordt de tester ondersteund door een set van "heuristics". Heuristics zijn richtlijnen, tips etc. waar

en hoe fouten kunnen worden gevonden. Door de kennisintensieve wijze van uitvoering is ET per definitie minder geschikt voor minder ervaren testers, ervaren testers worden echter niet in het keurslijf gedrukt van een vastomlijnd testscript.

Natuurlijk zijn er ook nadelen aan een dergelijke aanpak. Bijv. is deze techniek met name gericht op interactieve delen van systemen daar waar de tester onmiddellijk feedback krijgt van het systeem. Ook is het belangrijk dat er geen sprake is van complexe uitkomstvoorspellingen en – berekeningen. Het parallel uitvoeren en complexe resultaten analyseren leidt veelal tot foutieve bevindingen. De fase testspecificatie is natuurlijk ook een belangrijke statische test, dat aspect vervalt grotendeel met het toepassen van ET.

Mijn voorlopige conclusie is dat ET een complementaire techniek is, die je als tester in je bagage moet meenemen (ET maakt overigens onderdeel uit van de ISEB Practitioner opleidingen). Het is zeker geen informele techniek zoals error guessing, maar een gestructureerde techniek die voor- en nadelen heeft. ET is ook uitermate geschikt bij bepaalde stappen van minder traditionele ontwikkelingsfaseringen zoals DSDM en RUP. Al met al interessant genoeg om je hierin verder te gaan verdiepen, succes!!

Voor vragen of een reactie kunt u mailen met Erik van Veenendaal

Visie VIE op testen

Door Han Toan Lim
h.t.lim@iae.nl

Inleiding

In dit artikel worden het testen en relevante ontwikkelingen er om heen besproken. In het eerste deel wordt naar de huidige situatie gekeken. In het laatste deel wordt er gekeken hoe het testen zich gaat ontwikkelen in de komende jaren.

Waar staan we nu?

Testen een vak apart

De laatste jaren wordt testen steeds meer als een apart vak beschouwd. Het aantal opleidingen op testgebied en het aantal bedrijven dat om full-time testers vragen neemt toe. Dit is hard nodig want het verloop onder startende testers is nog steeds vrij hoog. Gestructureerd testen leer je in het bedrijfsleven en vrijwel niet op de schoolbanken. Het is dus moeilijk voor te stellen hoe het is om tester te zijn. Tevens vraagt het testvak een bepaalde mentaliteit: verschillende interpretaties van de specificaties zijn een bron van discussies tussen ontwikkelaars en testers.

Testers worden nu al ingezet tijdens de specificatiefase. De tijd, dat in een paar weken tijd zo veel mogelijk bugs moeten worden gevonden zonder testplan, lijkt voorbij. De tester kan nu tijd investeren in een gedegen afweging van tijd, geld en risico's om een goede teststrategie uit te denken. Het testplan wordt vaker hergebruikt: een uitbreiding van het programma leidt tot een aanpassing van het bijbehorend testplan. Op deze

diensten) willen wij actief bij TestNet betrekken. Ook zij zijn gebaat bij een volwassen vakgebied waarin professionele medewerkers een erkende bijdrage leveren aan het succes van hun organisaties. Zij zijn uiteindelijk de plaats waar de toegevoegde waarde van softwaretesten in de praktijk moet worden bewezen.

Professionele organisatie

Ook als organisatie moet de vereniging een hoog professioneel niveau uitstralen, onder andere in de georganiseerde evenementen en thema-avonden, de administratie, het TestNet Nieuws en de website. Bij de geplande groei van de vereniging is het niet mogelijk al deze taken op het gewenste niveau geheel met vrijwilligers uit te voeren. Het stimuleren van leden om als vrijwilliger een bijdrage aan TestNet te leveren wordt actief voortgezet. Een deel van (met name) de uitvoerende, niet vakgerichte taken zal echter ook moeten worden uitbesteed. We gaan de komende maanden actief op zoek naar een dienstverlenende organisatie die ons administratieve, secretariële, boekhoudkundige en/of organisatorische ondersteuning kan bieden. Een andere manier om professionaliteit te bevorderen is samenwerking met vergelijkbare organisaties. TestNet heeft zich onlangs aangesloten bij het ITB, het samenwerkingsverband van IT beroepsorganisaties in Nederland. Professionaliteit kost geld, met name wanneer uitbesteding om de hoek komt kijken. Sponsoring kan een deel van de toegenomen kosten opvangen. Daarnaast valt aan een substantiële verhoging van de

contributie niet te ontkomen. De huidige contributie is in vergelijking met die van andere beroepsverenigingen laag. Het is nog niet bekend naar welk niveau de contributie zal moeten gaan: dat hangt af van de kosten van uitbesteding. In de Algemene Ledenvergadering volgend jaar komen we hierop terug.

Feedback gevraagd

Wij, als bestuur, denken dat we met de hiervoor genoemde beleidsvoornemens een noodzakelijke stap voorwaarts zetten. Wij doen dat uiteraard primair om u, als lid, nog meer plezier aan uw lidmaatschap te laten beleven. Wij zijn dan ook erg benieuwd naar uw reactie op deze voornemens. Op de Algemene Ledenvergadering van 2003 zullen we samen met u dieper hierop ingaan. In de tussentijd nodigen wij u uit om uw ideeën aan ons voor te leggen. U kunt daarvoor de bestuursleden aanspreken of per e-mail reageren via secretaris@testnet.org. Alvast bedankt voor uw reactie.

Werkgroepen

Door Bob van de Burgt en de werkgroepen
mib@testnet.org

Testnet is er voor en door de leden. Helaas blijkt steeds vaker dat onze leden te weinig tijd hebben om actief deel te nemen aan werkgroepen. TestNet heeft als belangrijkste doelstellingen het uitwisselen van kennis en ervaring tussen testers. Om de leden actiever bij de vereniging te betrekken zal er vanaf 1 januari 2003 een nieuwe werkgroep actief worden. Deze werkgroep 'Testinformatie-uitwisseling' zal zich bezighouden met het uitwisselen van interessante artikelen op testgebied. Dit

hoeft niet te veel tijd te kosten en we vinden allemaal wel eens wat op internet op het gebied van testen. Leden van de werkgroep hoeven alleen de interessante artikelen, of de link ernaar toe, die ze tegenkomen te e-mailen naar een e-mail adres van werkgroep in het TestNet domein. Alle leden van de werkgroep worden vervolgens automatisch geïnformeerd. Elk lid van TestNet heeft uiteraard de mogelijkheid om lid te worden van deze werkgroep.

Als je geïnteresseerd bent in deze werkgroep, stuur dan een e-mail naar mib@testnet.org.

Heb je zelf een goed idee voor een werkgroep dan kun je dat bij mij aanmelden, zodat ik kan ondersteunen bij de organisatie hiervan.

Voor vragen over werkgroepen kunnen jullie mij uiteraard altijd benaderen

Erik's Column

Ontwikkelingen en trends

Door Erik van Veenendaal
eve@improveqs.nl

Onlangs is weer de testconferentie EuroStar gehouden (ondanks alle pogingen van andere organisatoren wat mij betreft nog steeds veruit de belangrijkste testconferentie in europa), ditmaal in het zonnige Edinburg. Wat mij betreft een goed moment om stil te staan

bij actuele ontwikkelingen en trends in testland. Overigens had EuroStar dit jaar een inhoudelijk goed programma (en dat heb ik persoonlijk wel eens anders ervaren) en komt de conferentie volgend jaar december naar Amsterdam.

Opvallend veel komt de term “Risk-based testing” terug tijdens EuroStar. Wellicht tekenend voor de aandacht van dit onderwerp is het feit dat de tutorials van Paul Gerard (Risk-based testing) en ondergetekende (Test planning and strategies) tot de meest bezochte behoorden. Toch bekruipt mij sterk het gevoel bij het horen van al de verhalen dat we eigenlijk in 1995 (!) met TMap het hele begrip risico en teststrategie al redelijk hebben ingevuld. Wel worden er nieuwe elementen aan toegevoegd c.q. geconcretiseerd en wordt er veel meer in een management context gesproken. Eindelijk lijkt een ieder te begrijpen dat volledig testen niet kan en er dus duidelijke keuzes moeten worden gemaakt gebaseerd op (business) risico's.

Eigenlijk past in dezelfde context ook de aandacht die alle “agile” ontwikkelmethoden krijgen, zoals DSDM, RuP en Extreme Programming. Het valt mij op dat er steeds meer praktijktoepassingen zijn van deze methoden worden gepresenteerd. Het lijkt erop dat het aloude watervalmodel nu echt concurrentie krijgt. Dit betekent toch wel een en ander voor de tester; de traditionele (formele) testtechnieken zullen moeten aangepast en meer passende technieken zoals use cases, exploratory testing zullen opgang doen. Natuurlijk blijft er altijd nog een

(eind)fase waarin formele technieken nodig zijn. Ook de onafhankelijk van de tester staat bij al deze methoden onder druk; vaak moet in teams nauw met alle betrokkenen (gebruikers, ontwikkelaars) worden samengewerkt. Wellicht dat we onafhankelijkheid moeten herdefiniëren. Extreme Programming, waarin eindelijk een goede invulling van module testen wordt gegeven, zal er toe leiden tot sommige testers de techniek worden ingetrokken om als team met de ontwikkelaar te werken. Voldoende uitdaging voor de komende tijd !!

Ten slotte mag niet onvermeld blijven dat tijdens EuroStar een mijlpaal is genomen met de oprichting van de International Software Testing Qualification Board (ISTQB). Deze board moet internationaal de certificatie van testers verder gaan ontwikkelen en uitbouwen. Er is op dit moment een enorme interesse voor het verder ontwikkelen van het ISEB-certificatieschema. Dit dient testers te ondersteunen door middel van, onder andere, het bieden van goede opleidingen en carrière-mogelijkheden. Voor de Nederlandse testers is daarnaast het goede nieuws dat waarschijnlijk in het voorjaar 2003 de mogelijkheid wordt geboden om in het Nederlands examens te doen.

Al met al een volle en interessante week. Tot volgend jaar tijdens EuroStar in Amsterdam.

Voor vragen of een reactie kunt u e-mailen met Erik van Veenendaal

Selectie van bagage voor het reizen door testland

Door Jos van Rooyen
CMG Oost Nederland B.V.
Meander 901
Postbus 7015
6801 HA Arnhem
e-mail: jos.van.rooyen@cmg.nl

Inleiding

Alles wat we doen is begrensd in ruimte en tijd. Bouw je een huis of ga je op vakantie. Voor het bouwen van een huis heb je een bestek en materiaal nodig. Wil je op vakantie dan stop je bagage in je rugzak en ga je op weg. Afhankelijk van het type reis bepaal je het type kleding dat je meeneemt. Voor winterreizen neem je speciale kleding mee, net als voor tropische oorden. De bagage moet samengesteld en onderhouden worden.

Niet alleen voor vakanties heb je bagage nodig maar ook voor de uitvoering van je (test) werkzaamheden. Door scholing en studie doe je veel intellectuele bagage op die in de dagelijkse werkzaamheden goed van pas komen. Voor ons als testers geldt precies hetzelfde. Als tester bevindt men zich vaak op de scheidslijn van de business en de ICT. Dat vraagt om verschillende kennistypen. Testkennis is er natuurlijk één van maar er zijn er meer. Te denken valt aan business- en ICT-kennis. Ook hier moet de bagage samengesteld en onderhouden worden.

Waarom heb je kennis nodig? Daar zijn verschillende redenen voor. Wil je een goede testjob uit kunnen oefenen dan moet je weten waar je over praat; zeker als je wilt toetsen of het

